Schepen carrousel

Draaiboek Schepencarrousel

Het systeem dat de vaart erin houdt

Versie: juni 2026
Datum: 10-06-2026
©2026 Stichting Schepencarrousel

Inhoud

Deel A Uitgangspunten....5

A1. Doelstelling en aanleiding....5

A2. De schepen....7

A3. De ligplaatsen....10

A4. Kansen en risico's....11

A5. Kwaliteitsborging en juridische zaken....12

Deel B Organisatie....16

B1. Organisatiestructuur Stichting Schepencarrousel....16

B2. Logistiek systeem....17

B3. Financiële middelen....19

Bijlagen....20

Bijlage 1: Voorbeelden van schepen....20

Contactgegevens

Adres:
Stichting Schepencarrousel
p/a Noorderhaven 1011
9712 VR Groningen

KvK 09189826

Secretaris: Maaike ten Brink tel: (06) 17137042

Website: schepencarrousel.nl
E-mail: flessenpost@schepencarrousel.nl

Inleiding en leeswijzer

In dit draaiboek wordt uitgelegd wat de doelstellingen van Stichting Schepencarrousel zijn en hoe het Schepencarrousel-systeem in zijn werk gaat. Het draaiboek is voornamelijk bedoeld voor ligplaatseigenaren zodat zij weten wat er allemaal bij komt kijken als ze aansluiten bij de Schepencarrousel.

Deel A - Uitgangspunten, legt uit wat de doelstellingen en gedachten achter de Schepencarrousel zijn

Deel B - Organisatie, laat zien hoe de Schepencarrousel in zijn werk gaat.

Begrippenlijst

Stichting Schepencarrousel: de stichting die de Schepencarrousel draaiende houdt.

Ligplaatsbeheerder: de rechtspersoon, natuurlijke persoon of overheidsinstelling die eigenaar is van de ligplaats of die juridisch bevoegd is om de ligplaats te beheren (zoals in het Huishoudelijk Reglement beschreven). Dit kan bijvoorbeeld een gemeente/havenmeester of particulier met een ligplaats zijn dit gerechtigd is zaken te doen met de Schepencarrousel.

Carrouselligplaats: een ligplaats waarvoor de Schepencarrousel het recht heeft verworven om te bemiddelen tussen carrouselschipper en carrouselligplaats en waar een carrouselschip welkom is om af te meren.

Schipper: een schipper die eigenaar of mede-eigenaar en gezagvoerder is van een carrouselschip en met dat schip deelneemt aan de Schepencarrousel.

Donateur: een natuurlijke persoon of rechtspersoon die door middel van een jaarlijkse donatie bijdraagt aan de werking en het voortbestaan van de Stichting.

Systeem van de Schepencarrousel: de website en het reserveringssysteem van de Schepencarrousel.

Deel A Uitgangspunten

A1. Doelstelling en aanleiding

Cultuurhistorie van de scheepvaart van nul tot nu

Bijzonder voor Nederland met zijn vele waterwegen is de cultuurhistorie van de scheepvaart. Veel van de schepen van weleer zijn behouden gebleven en zijn, alhoewel inmiddels historisch, nog steeds varend. Vaak is er nog veel bekend van wat ze hebben meegemaakt in hun leven en dat levert bijzondere verhalen op om te vertellen.

De Schepencarrousel zet zich ervoor in dat deze markante schepen blijven varen, zichtbaar zijn en hun verhalen verteld blijven worden. Ook recente schepen kunnen markant zijn, bijvoorbeeld doordat zij teruggrijpen op oude beelden of juist een compleet nieuw beeld tonen.

Doelstelling van de Schepencarrousel

Het doel van de stichting is zorgen dat schepen met een verhaal blijven varen:

- Zodat mensen de cultuurhistorie van de scheepvaart, van weleer, kunnen ervaren;
- Om beweging en levendigheid in de havens te brengen, in stand te houden en zo nodig het terugbrengen van de 'havensfeer' van weleer;
- Om varend erfgoed zichtbaar maken in zijn natuurlijke habitat (steden, dorpen, rivieren, plassen);
- Om schippers elkaar te laten ontmoeten zodat kennis uitgewisseld en behouden wordt;
- Om behoud van het varend erfgoed te stimuleren door bemensing aan boord.

De Schepencarrousel realiseert dit door het beheren van een systeem dat vraag en aanbod van schepen en tijdelijke ligplaatsen bij elkaar brengt en te zorgen voor juridische, organisatorische en logistieke middelen.

Uitgangspunt is een ligduur van maximaal 3 maanden zodat de schepen weer vertrekken en steeds naar een volgende ligplaats varen (carrouselvaren).

Daarnaast wil de Schepencarrousel een netwerk/ community voor schippers bieden om ervaringen, kennis en kunde uit te wisselen.

Visie van de Schepencarrousel

Het mogelijk maken dat schepen wisselend gebruik kunnen maken van meerdere havens met als gevolg dat het aantrekkelijk is om te blijven varen; dat de haven ieder jaar weer andere schepen een ligplaats biedt wat steeds een ander beeld geeft; dat de nieuwsgierigheid van omwonenden en velen daarbuiten geprikkeld wordt om in de haven naar de pracht en praal van de collectie te komen kijken en meer te weten te komen van het verhaal over de schepen.

De Droom van de Schepencarrousel werd in 2016 als volgt verwoord:

Markante schepen in beweging

In de ideale wereld bewegen markante schepen zich van de ene naar de andere haven, in Nederland of zelfs daarbuiten. Deze schepen zijn markant, omdat ze een verhaal hebben: ze hebben een geschiedenis; er is veel gebeurd aan boord of ze zijn op een speciale wijze gebouwd. Ze zijn bijzonder om te zien én ze varen. Ze brengen beweging en reuring in de haven waar ze aankomen en tijdelijk verblijven. Het is een feestje voor gemeente en omwonenden als zo'n schip aanmeert. Er gebeurt iets. Uiteindelijk vertrekt het schip weer, onderweg naar een volgende, bijzondere plek.

De schipper kan bijvoorbeeld een jonge vrouw of man zijn, voor wie het niet uitmaakt waar zij of hij woont of werkt. Want dat kan nu immers overal met wifi en andere middelen. Maar de schipper kan ook iemand zijn, die altijd al heeft gedroomd van wonen – en ook nog varen – op een bijzonder schip, maar nooit de stap durfde te zetten. En nu dus wel. En ook de bewoner van een oud historisch vrachtschip dat al jaren in een vaste haven ligt, wil eigenlijk graag in beweging komen. Hun allen lonkt het avontuur. Een schipper wil varen. En welkom zijn in de haven.

De Schepencarrousel maakt deze dromen mogelijk. Zo kunnen de schepen varen van haven naar haven, waar ze vervolgens voor een maand of drie kunnen verblijven. De Schepencarrousel regelt de verblijfplek voor het schip en maakt afspraken met schipper en gemeente over havengelden, duur van het verblijf en andere faciliteiten.

Schippers zoeken het avontuur en markante schepen komen in beweging.

Nieuwe schippers dienen zich aan. Hun ervaringen zullen zich verspreiden. Ze zorgen voor bedrijvigheid en nieuwe activiteiten in de havens, waar ze warm welkom worden geheten.

Nieuwe verhalen worden geboren….

Hoe werkt het op hoofdlijnen?

Binnen de Schepencarrousel worden op basis van vraag en aanbod schepen uitgewisseld tussen de deelnemende ligplaatsen. Hiervoor is een goed werkende systematiek ontwikkeld waarin gewerkt wordt met een website (schepencarrousel.nl) waarmee het voor zowel schippers als ligplaatseigenaren eenvoudig is om een reservering in te dienen dan wel te ontvangen.

Ligplaatseigenaren presenteren de ligplaatsen, de mogelijkheden en voorwaarden. Schippers laten hun carrouselschip zien middels foto's, een toelichting en met het verhaal erbij op de website en een spandoek aan boord. Op basis van de weergegeven informatie maakt de schipper een keuze voor een ligplaats en vraagt een reservering aan. De ligplaatsbeheerder beoordeelt vervolgens of het betreffende carrouselschip welkom is in de gewenste periode. De match die zo ontstaat leidt ertoe dat de ligperiode voor zowel de ligplaatsbeheerders als de carrouselschepen positief verloopt.

Schepen kunnen voor een periode van maximaal drie maanden aanmeren op een ligplaats die aangesloten is bij het carrouselsysteem. Ook op de ligplaats zelf wordt het verhaal van het schip en de cultuurhistorie van de scheepvaart gepresenteerd. Dat gebeurt door middel van o.a. presentatie-

spandoek dat de Schepencarrousel voor het betreffende schip ter beschikking stelt. Van het schip wordt verteld waar en waarom het gebouwd is, wat het heeft vervoerd en zoal heeft beleefd in de loop van de tijd en waarom bepaalde aanpassingen gedaan zijn. Ook over de relatie met de omgeving waarin het schip op dat moment ligt komt aan bod. In combinatie met andere cultuurhistorische objecten zoals bruggen, sluizen, stuwen en molens wordt er een compleet ensemble van blauw erfgoed gepresenteerd.

Schippers, ligplaatsbeheerders, overheden en behoudsorganisaties werken samen, ieder vanuit de eigen positie en belang en de wens om genoemde doelen gezamenlijk te realiseren. Binnen deze samenwerking heeft de Stichting Schepencarrousel een centrale rol van waaruit zij de nodige beslissingen neemt om het systeem zo goed mogelijk te laten verlopen en ervoor zorgt dat afspraken worden vastgelegd en nagekomen.

A2. De schepen

Uitgangspunten voor de schepen

Het verhaal van het schip geeft een beeld van waar het schip in het verleden voor gebruikt is, waar het nu voor gebruikt wordt, waarom het gebouwd is, waarom bepaalde aanpassingen zijn gedaan en wat de relatie met de streek en het land is. De aanpassingen en het verhaal erbij zijn net zo interessant als hoe het schip er bij de bouw uitzag. Details doen er voor de voorbijganger en voor het beeld niet zo toe, het gaat erom dat het een mooi plaatje is, dat goed in de omgeving past en dat er wat te vertellen en te leren valt.

Uitgangspunt is het laten zien van de cultuurhistorie ‘van nul tot nu’. Hierbij horen ook de huidige ontwikkelingen in de nieuwbouw van middelgrote schepen, maar ook alle overige zaken die bij de cultuurhistorie horen, zoals het leven aan boord.

De schepen van de Schepencarrousel zijn meestal schepen met een lengte tussen de 15 en 35 meter. Binnen de Schepencarrousel noemen wij dit ‘middelgrote schepen’. Wat geen doelgroep is voor de Schepencarrousel zijn recreatiejachten en grote beroepsschepen. De meeste van deze jachten zijn kleiner en de meeste beroepsschepen zijn groter. Woonarken en schepen die niet zelf kunnen varen behoren ook niet tot de doelgroep. Het hebben van een CvO/CBB is daarom voor de schepen die het betreft een voorwaarde voor deelname.

De Schepencarrousel laat in principe alle schepen die zich aanmelden toe tot de Schepencarrousel, mits ze voldoen aan de onderstaande basisvoorwaarden. De ligplaatseigenaren kunnen vervolgens zelf bepalen of een carrouselschip dat reserveert past binnen het beeld van de haven dat de ligplaatsbeheerder nastreeft.

Stichting Schepencarrousel streeft na dat de schepen het beeld opleveren dat de Stichting wil uitdragen. Dat betekent dat de schepen er verzorgd uitzien en aan de volgende voorwaarden voldoen:

- Het schip is verzekerd
- Het schip is goed onderhouden
- Het schip is opgeruimd (geen vuil aan dek e.d.)

- Het schip is in de carrouselhaven bemenst, er is leven aan boord
- De schipper presenteert op de ligplaatsen van de Schepencarrousel het verhaal van het schip
- Het schip heeft een wetenswaardig en aantrekkelijk verhaal en het uiterlijk van het schip past bij dat verhaal

Voorbeelden van schepen

U kunt aan de volgende 'soort' schepen denken, (zie bijlage 1 voor foto's van deze voorbeelden):

- **Monumentale schepen**, dit zijn vaak voormalige bedrijfsvaartuigen die zijn gerestaureerd naar een bepaald tijdsbeeld, dus alleen dat tijdsbeeld is dan zichtbaar;
- **Historische en klassieke schepen**, dit zijn schepen die allerlei aanpassingen hebben gehad na verloop van tijd doordat de functie van het schip steeds veranderde. Hier is vaak veel over te vertellen en nog te zien;

Markante schepen die niet onder de noemer 'historische schepen' vallen maar een wetenswaardig verhaal te vertellen hebben, kunnen *op grond daarvan eventueel* deelnemen aan de Schepencarrousel.

Dit zijn:

- **Replica's**, dit zijn schepen die recent gebouwd zijn met een historisch schip als voorbeeld. Deze schepen laten zien hoe een "oud" ontwerp goed gebruikt kan worden voor een nieuwe functie (zie ook hier de bijlage);
- **Moderne varende woonschepen**. Er wordt tegenwoordig ook meer gewoond en gevaren op modern ontworpen schepen. Een voorbeeld hiervan is de Qrooz (zie foto in de bijlage).
  In stedelijke gebieden met veel nieuwbouw zouden deze schepen goed kunnen passen. Dit soort schepen kunnen na goedkeuring meedoen als het past in onze deelnemende havens. Zowel de replica's als de moderne ontwerpen moeten er rekening mee houden dat zij geweigerd kunnen worden door een deelnemende haven.

Om hoeveel schepen gaat het ongeveer?

Varend Erfgoed

Er varen en liggen zo'n 6000 schepen in Nederland die we onder de noemer 'varend erfgoed' kunnen rangschikken. Het merendeel van het varend erfgoed is aangesloten bij een behoudsorganisatie. Naast de LVBHB ('Het Historisch Bedrijfsvaartuig') zijn er 14 andere behoudsorganisaties in Nederland. Een behoudsorganisatie behartigt meestal de belangen van een bepaald type schip. De behoudsorganisaties in Nederland zijn aangesloten bij een koepelorganisatie: de Federatie Varend Erfgoed Nederland (FVEN). De FVEN is o.a. spreekbuis naar de overheid en beheert het Register Varend Erfgoed.

Momenteel (2026) zijn er zo'n 300 schepen aangesloten bij de Schepencarrousel. Veel van deze schepen zijn ook lid van één of meer van de behoudsorganisaties.

Daarmee heeft de Schepencarrousel een unieke positie omdat naast schepen ook ligplaatsen aangesloten zijn.

Welke doelgroep maakt gebruik van de Schepencarrousel?

De Schepencarrousel ziet de volgende doelgroepen:

- Mensen die niet gebonden zijn aan een locatie of regio:
    - Met pensioen zijn en hun huis verkocht hebben;
    - Oud-schippers maar ook mensen die voorheen recreatieschepen hadden;
    - Zelfstandig ondernemers met vrije beroepen (zzp'ers en freelancers);
- Toeristen (Engelsen, Amerikanen, Duitsers) die met hun schip Europa verkennen.
- Mensen die wel gebonden zijn aan een bepaalde regio, bijvoorbeeld door werk of kinderen;
- Mensen met een varend woonschip op een vaste ligplaats die eens een tijd ergens anders willen liggen (in de vakantie bijvoorbeeld).

Wat heeft de Schepencarrousel de schippers te bieden?

- De mogelijkheid om op meerdere plaatsen te liggen voor een bepaalde tijd;
- Meer zekerheid dat men tijdelijk op een ligplaats welkom is;
- Contact met één organisatie i.p.v. met veel verschillende overheidsinstanties;
- Toegang tot een groot aanbod van tijdelijke ligplaatsen via de website;
- Informatie over mogelijke ligplaatsen en voorzieningen via de website.

A3. De ligplaatsen

We onderscheiden de volgende verschillende ligplaatsen:

- Binnen gemeentehavens mét een havendienst;
- Binnen gemeenten zonder een havendienst, bijvoorbeeld langs een rivier;
- Particuliere jachthavens;
- Verenigings- of stichtingshavens (inclusief jachthavens en museumhavens);
- Particuliere ligplaatsen (bijvoorbeeld als een vaste ligplaats wegens vakantie een periode niet bezet is en aangeboden wordt aan de Schepencarrousel);
- Bedrijventerreinen/ steigers.

Hoeveel ligplaatsen:

Voor een goede roulatie is nodig dat er voldoende ligplaatsen beschikbaar zijn in een regio.

Momenteel zijn ruim 30 havens aangesloten.

Doelgroep van de ligplaatsen:

- Gemeenten die een aanvulling willen op de cultuurhistorie en toerisme in de stad of dorp;
- Ligplaatsbeheerders die hun ligplaats op een flexibele manier willen invullen;
- Ligplaatsbeheerders die meer (langdurige) passanten willen op hun ligplaats en moeite hebben met het goed regelen hiervan;
- Havens die bepaalde periodes in het jaar (grotendeels) leeg zijn;
- Burgers en toeristen van de steden of dorpen die steeds een wisselend en bewegend beeld zien van schepen en hun cultuurhistorie.

Wat kan de Schepencarrousel de ligplaatsbeheerders bieden?

- Één aanspreekpunt, korte lijnen met één organisatie;
- Duidelijke afspraken vastgelegd in een overeenkomst: het afspraken document;
- Makkelijke toegang tot een duidelijke website en de gegevens van een schip. En altijd overzicht van welke schepen wanneer en voor welke ligperiode gereserveerd hebben;
- Zelf kunnen beslissen een reservering/ schip wel dan niet te accepteren;
- Meer bezetting in de havens en daarmee volop levendigheid;
- Door roulatie steeds wisselende schepen;
- De cultuurhistorie en toerisme;
- Tijdelijke invulling van een haven kan ook. Bijvoorbeeld alleen beschikbaarheid in een bepaalde periode (bijvoorbeeld in de zomer of in de winter);
- Schippers die zich gedragen als gast op een ligplaats en weten wat er van hen verwacht wordt. De afspraken zijn duidelijk en vastgelegd;
- De huurwet: omdat voor maximaal 3 maanden gereserveerd kan worden door carrouselschepen heeft dit geen betrekking op schepen van de Schepencarrousel. Er is immers meer zekerheid voor ligplaatsbeheerders/havens dat schepen komen en óók weer gaan. Schippers die zich niet aan de afspraken houden zijn niet alleen niet meer op deze ligplaats welkom, maar op geen enkele andere plaats van de Schepencarrousel; de mogelijkheid tot het reserveren van een ligplaats via de Schepencarrousel wordt dan ontnomen;
- Ligplaatsbeheerders hebben toegang tot een netwerk en kennis door het uitwisselen van ervaringen met andere ligplaatseigenaren in het Schepencarrousel-netwerk.

A4. Kansen en risico's

Kansen

Voor ligplaatsbeheerders:

- Voor overheidsinstanties is het een kans om markante en historische schepen met een bijzonder verhaal te laten zien en levendigheid in de haven te brengen. Omdat de schepen rouleren is er steeds een wisselend beeld van schepen in de haven.
- Omdat de ligplaats die de schepen innemen voor maximaal drie maanden is gereserveerd via de Schepencarrousel, is er veel zekerheid dat de schepen weer vertrekken.

- Verloederde of onbestemde plekken kunnen weer een bijzondere bestemming krijgen als er bemenste carrouselschepen liggen. Een bijkomstig voordeel kan zijn dat er meer sociale controle is op deze plekken.
- Voor alle ligplaatsbeheerders biedt het de mogelijkheid om lege plaatsen te vullen. Ook ligplaatsen die tijdelijk leeg zijn (bijvoorbeeld ‘s winters) kunnen opgevuld worden.
- De Schepencarrousel kan helpen bij het oplossen van problemen met bestaande ligplaatsen in gemeenten.

Voor schippers:

- Voor mensen die willen wonen en varen met een varend schip geeft het de kans om ook zonder vaste ligplaats op een schip te wonen.
- Voor varende woonschepen met een vaste ligplaats biedt het de mogelijkheid om eens een tijdje ergens anders te liggen.

Risico’s

- Voor sommige ligplekken blijkt minder belangstelling. Of andersom: de vraag voor die ligplekken is groter dan dat er plek is.
- Het verhaal van de Schepencarrousel overtuigt gemeenten onvoldoende. Inmiddels zijn er veel positieve ervaringen van een flink aantal andere gemeenten die uitgewisseld kunnen worden.
- Liggeld of tarieven voor de voorzieningen kunnen ervoor zorgen dat schepen bepaalde ligplaatsen vermijden, bijvoorbeeld als deze hoog zijn.
- Schippers zijn meestal bijzonder flexibel en meedenkend. Tegelijkertijd zijn zij ook een vrij leven gewend. De voorwaarden die gelden op een ligplaats én de verwachtingen de Schepencarrousel heeft bij de deelnemende schippers en schepen staan voorop. De website van de Schepencarrousel geeft daarom per ligplaats de nodige informatie. En er is een huishoudelijk reglement dat schippers moeten ondertekenen. Ons streven is tegelijkertijd om de regels minimaal te houden. Er hangt veel af van hoe de schippers zich gedragen, vrijheid vereist verantwoordelijkheid. Vertrouwen en samenwerking is de basis van de Schepencarrousel. Door de afspraken duidelijk vast te leggen weet iedereen waar hij of zij aan toe is.
- Veel initiatieven richten zich op een bepaald type schepen, die dan aan strenge eisen moeten voldoen. Dit leidt vaak tot doelloze discussies en ‘freak’-gedrag dat polariserend werkt, terwijl het voor het ‘publiek’ dat de schepen komt bekijken en het verhaal leest of hoort niet uitmaakt of het schip precies aan de eisen voldoet. Als er maar wat leuks of moois te zien is. We waken ervoor niet in deze discussies terecht te komen.

A5. Kwaliteitsborging en juridische zaken

Kwaliteit in aanbod van schepen

Er is in principe geen keuring, behalve dat bij de aanmelding aangetoond moet worden, door middel van foto’s, documenten (verzekeringspapieren) of door referenties, dat het schip aan de basisvoorwaarden voldoet. Het uitgangspunt is dat ieder markant schip met een verhaal mee mag doen als bij aanmelding duidelijk is dat het aan de basisvoorwaarden voldoet: verzekerd, geen

achterstallig onderhoud en een opgeruimd dek. In de carrouselhaven is het schip bemenst en wordt het verhaal van het schip gepresenteerd op een spandoek.

Een ligplaatsbeheerder daarentegen kan beslissen om een reserveringsaanvraag niet toe te kennen, bijvoorbeeld als het niet in het havenbeeld past.

Het gaat vooral om de intentie die de schipper heeft, die moet passen bij de doelstellingen van de stichting. De schipper is verder zelf verantwoordelijk voor het beeld van zijn schip en of het uiterlijk van het schip past bij het verhaal dat erover wordt gepresenteerd. In het geval dat een schipper zich niet aan de regels houdt zal de Schepencarrousel beoordelen of hij hij/zij uit het carrouselsysteem moet worden gezet. In dat geval mag hij/zij niet meer op de ligplaatsen van de Schepencarrousel liggen, de mogelijkheid om een ligplaats te reserveren wordt ontnomen.

Juridische uitgangspunten

Mogelijke problemen

Meestal gaat het goed, soms niet. Op een ligplaats willen we voorkomen:

- Dat schepen blijven liggen en niet meer weggaan;
- Dat schippers denken rechten opgebouwd te hebben en een vaste ligplaats willen claimen;
- Wangedrag van schippers en hun bezoekers;
- Troep op de ligplaatsen;
- Onveilige situaties;
- Dat schepen worden weggestuurd op een ligplaats terwijl zij gereserveerd hebben.

Handhaving

De ligplaatsbeheerder heeft altijd het laatste woord op de ligplaats en is meestal ook het bevoegd gezag of staat in zijn recht als eigenaar. De Schepencarrousel kan juridisch niet tussen de schipper en de ligplaatsbeheerder in gaan staan omdat het als stichting geen bevoegd gezag is. Bovendien is dit ook niet de bedoeling van de stichting.

Juridisch zijn de regels vastgelegd in Algemene Plaatselijke Verordeningen (APV's) of havenreglementen.

Rol van de Schepencarrousel in het voorkomen van problemen

De Schepencarrousel regelt dat er heldere afspraken zijn tussen alle partijen zodat het voor eenieder duidelijk is wat er verwacht wordt.

Zoals hierboven aangegeven is er als extra stok achter de deur dat schippers (en daarmee hun schepen) uit het systeem kunnen worden gezet als zij niet in overeenstemming met het Huishoudelijk Reglement handelen. Zij kunnen dan niet meer terecht op de ligplaatsen die bij de Schepencarrousel zijn aangesloten.

Ligmogelijkheden bieden

Voor schepen geldt dat om aan te meren op een ligplaats de plaatselijke regels dit moeten toestaan. Veel gemeenten hebben dit al vastgelegd in de APV en/of havenreglementen. Eventueel is een aanpassing in deze reglementen nodig om mogelijkheden te bieden voor het toestaan van carrouselschepen.

Wijziging van de bestemming van de ligplaats is meestal niet nodig; veel ligplaatsen hebben een 'laad en losplaats' of havenbestemming, deze bestemming kan gewoon gehandhaafd blijven.

De schepen zijn in principe bewoond. De ligduur is kort omdat de Schepencarrousel de ligtermijn heeft vastgesteld op maximaal 3 maanden.

Afspraken

De afspraken tussen de partijen worden vastgelegd in de volgende documenten (zie ook figuur 1):

Afsprakendocument tussen Stichting Schepencarrousel en ligplaatsbeheerder:

- legt vast onder welke voorwaarden er schepen van de Schepencarrousel op de ligplaats mogen liggen (specifiek voor Schepencarrousel, aanvullend op standaard huishoudelijk reglement van de ligplaats);
- geeft aan welke voorzieningen aanwezig zijn en hoe deze te gebruiken;
- geeft aan welke kosten er aan verbonden zijn ;
- geeft aan wie verantwoordelijk is voor welke activiteiten (bijvoorbeeld liggeld innen).

Huishoudelijke regels ligplaats:

- stellen onder welke voorwaarden er schepen op de ligplaats mogen liggen en aan welke regels elk schip gehouden is, het zogenaamde ‘havenreglement’ of ‘havenverordening’.

Huishoudelijk Reglement Schepencarrousel

- Iedere donateur die een schip voor deelname aanmeldt, verklaart zich akkoord met het huishoudelijk reglement. Dit reglement is te vinden op de website

Intentieverklaring schipper en stichting Schepencarrousel

- Iedere donateur die een schip voor deelname aanmeldt, verklaart zich akkoord met het hierboven kort samengevatte huishoudelijk reglement.

Figuur 1: Afsprakenconstructie

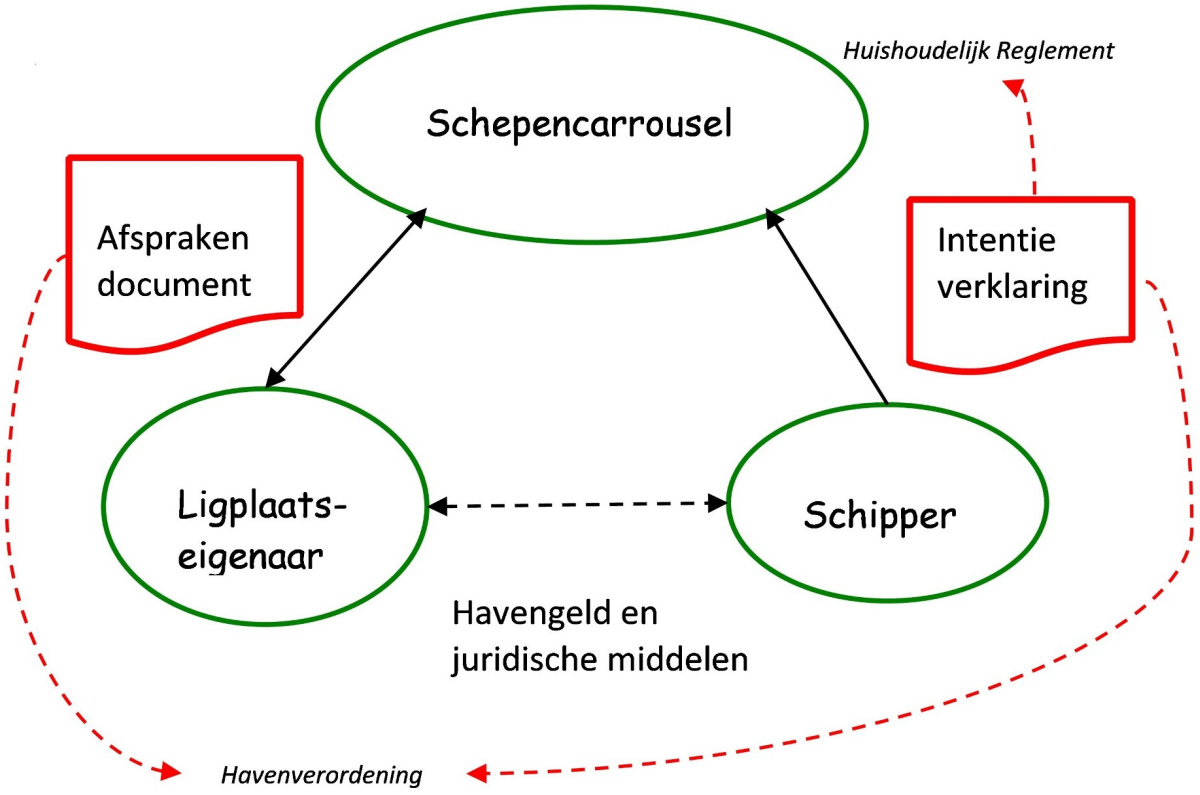

Deel B Organisatie

B1. Organisatiestructuur Stichting Schepencarrousel

Organisatie

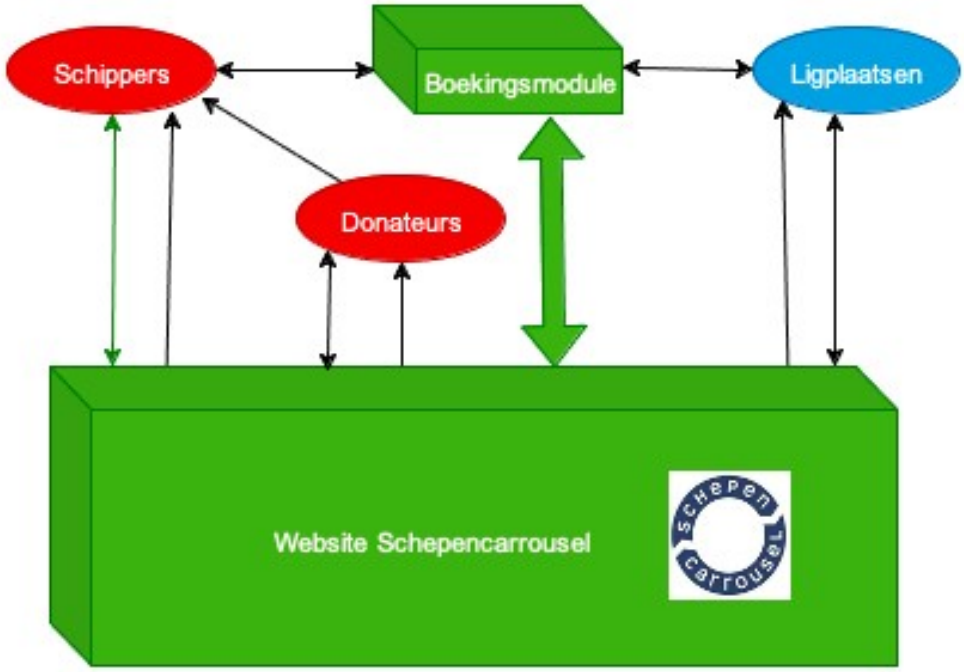

In figuur 2 staat de boekingsstructuur van Stichting Schepencarrousel afgebeeld. Hieronder de mensen betrokken bij de Schepencarrousel.

- **Bestuur**: Is het centrale punt van de stichting, bewaakt de doelstellingen en neemt de uiteindelijke beslissingen.
- **Donateurs**: dit zijn mensen die de doelstellingen van de stichting ondersteunen. Dit doen zij door een jaarlijkse financiële bijdrage. Alle carrouselschippers zijn tevens donateur, maar er zijn ook donateurs zonder schip.
- **Ambassadeurs**: mensen die de stichting helpen bij het leggen van contacten. De ambassadeurs promoten de Stichting Schepencarrousel.
- **Schippers:** donateurs die deelnemen aan de Schepencarrousel met hun carrouselschip. Schippers kunnen gebruik maken van het boekingssysteem en ligplaatsen reserveren.

Stichting

De keuze voor een stichtingsvorm is omdat dit het meest effectief werkt en we geen winstoogmerk hebben.

Samenwerking met andere verenigingen en stichtingen

Stichting Schepencarrousel ziet de volgende organisaties als wenselijke gesprekspartners:

- De Landelijke Vereniging tot het Behoud van het Historische Bedrijfsvaartuig (LVBHB)
- Werkgroep Havens en ligplaatsen (LVBHB)
- Federatie Varend Erfgoed Nederland (FVEN)
- Vereniging de Binnenvaart
- Landelijke Woonboten Organisatie (LWO)
- Netwerk Varende Woonschepen
- VNG
- VLOT

B2. Logistiek systeem

Aanmelden bij de Schepencarrousel op hoofdlijnen

Het initiatief om ergens te gaan liggen ligt bij de schippers.Aanmelden ligplaatsbeheerder

Als een gemeente of eigenaar van een ligplaats aangeeft mee te willen doen met de Schepencarrousel worden de volgende stappen doorlopen:

1. Oriëntatiegesprek met ligplaatsbeheerder en (een vertegenwoordiger van) bestuurslid van de Schepencarrousel.
2. Als relevant kan de Schepencarrousel een inventarisatie van de mogelijkheden op locatie doen.
3. Bij een wederzijds positief besluit samen te gaan werken, wordt gezamenlijk een afsprakendocument opgesteld.
4. Ligplaats aanbieden op website zodat schepen kunnen reserveren voor de locatie.
5. Na een afgesproken periode wordt het afsprakendocument geëvalueerd en worden de gemaakte afspraken waar nodig aangepast en opnieuw vastgesteld.

Eenmaal per jaar of per twee jaar, afhankelijk van wat is afgesproken, worden het afsprakendocument en de samenwerking geëvalueerd en inhoudelijk geactualiseerd.

Aanmelden schip, werkwijze

Dit kan pas als de schipper zich heeft aangemeld als donateur en de jaarlijkse bijdrage heeft voldaan.

1. Als de donateur een schip aan wil melden om mee te doen met de Schepencarrousel:
2. De schipper betaalt de (eenmalige) scheepsbijdrage aan de stichting.
3. De schipper meldt het schip aan op de site van de stichting met een foto, het verhaal van het schip en verklaart zich akkoord met het Huishoudelijk Reglement van de stichting.
4. Er komt eventueel iemand van de stichting aan boord langs om kennis te maken.
5. Indien akkoord en volledig worden de scheepsgegevens op de website getoond.
6. De schipper krijgt op de website de mogelijkheid om ligplaatsen aan te vragen.
7. De schipper krijgt een presentatiespandoek; dat eigendom blijft van de Schepencarrousel.

Ligschema

Het initiatief om ergens te gaan liggen ligt bij de schippers.

Het aanmelden van schepen voor een bepaalde ligplaats verloopt via het boekingssysteem van de Schepencarrousel. Automatisch wordt vervolgens een reserveringsverzoek naar de betreffende havenbeheerder verzonden. Deze beslist of er plek is voor het betreffende schip.

Ligduur

Als uitgangspunt voor de ligduur op een ligplaats van de Schepencarrousel wordt een periode van minimaal één week en maximaal drie maanden aangehouden. Als er voldoende plek is in de haven is het eventueel mogelijk om de ligduur met maximaal 3 maanden te verlengen.

Voorzieningen

Welke voorzieningen nodig zijn op een ligplaats hangt deels van de schepen af. Sommige schepen hebben aan een bolder genoeg en sommige schepen hebben minimaal stroom nodig.

Hoe beter de voorzieningen zijn op een ligplaats, hoe meer schepen er zullen komen. De prijs/kwaliteitverhouding speelt hierin een belangrijke rol.

De basisvoorzieningen zijn:

- Ligmogelijkheden, dus aan bolders kunnen vastmaken, en voldoende diepgang (bijvoorbeeld 2 meter);
- Aanmeervoorzieningen zoals een steiger en/of mogelijkheid om van boord te komen;
- Stroomvoorziening 230V, minimaal 16 ampère per aansluiting/schip;
- Drinkwatervoorziening (bijvoorbeeld een kraan op de kade waar schippers een slang kunnen aansluiten om hun watertanks te vullen);
- Afvalinzameling.

Aanvullende voorzieningen kunnen zijn:

- Parkeergelegenheid (eventueel parkeervergunning) bij de ligplaats;
- Mogelijkheden om onderhoud aan het schip te doen, op de plek zelf of in een aanwezige werkplaats;
- Rioolvoorzieningen, de schepen kunnen de inhoud van hun vuilwatertanks op het riool afvoeren.

Promotie

Ten behoeve van het promoten van het verhaal van het schip zorgt de Stichting Schepencarrousel voor de volgende promotiezaken:

- Een presentatiespandoek met daarop alle gegevens van het betreffende schip en het verhaal van wat het schip heeft beleefd.

- Foldermateriaal dat uitgedeeld kan worden informatie over de Schepencarrousel.
- Vlaggen van de Schepencarrousel op de schepen en op de ligplaatsen.
- Op de website van de Schepencarrousel worden de schepen met hun verhaal getoond. Website is schepencarrousel.nl

Aanvullende mogelijkheden

De schepen van de Schepencarrousel kunnen deelnemen bij evenementen en andere promotionele acties. Dit kunnen bijvoorbeeld zijn:

- Rondvaarten met schepen;
- Open dagen op schepen;
- Evenementen: bijvoorbeeld een bijdrage aan haven- en kadedagen met schepen;
- Bedrijvigheid op schepen en in de haven: exposities aan boord, uit eten aan boord, etc.

B3. Financiële middelen

Inkomsten en uitgaven

Om het systeem van de Schepencarrousel goed en duurzaam te laten functioneren worden er kosten gemaakt en worden er inkomsten gegenereerd. De stichting heeft geen winstoogmerk.

De inkomsten bestaan hoofzakelijk uit donateursbijdragen en aanmeldingen van schepen.

De voornaamste uitgaven betreffen de website/ het reserveringssysteem en het beheer ervan, de spandoeken, administratiekosten, promotiemateriaal en beurskosten. Daarnaast ook voor onkostenvergoedingen voor bestuursleden en voor freelancers die ingeschakeld worden voor specifieke werkzaamheden of advies.

Havengeld

De ligplaatsbeheerder stelt de hoogte van het havengeld vast. De Schepencarrousel kan de ligplaatsbeheerder adviseren over de hoogte hiervan. Het havengeld gaat buiten de kas van de stichting om, de ligplaatsbeheerder stuurt de rekening direct naar de schipper.

In de praktijk verschillen de havengelden per haven. Dit is onder meer afhankelijk van de voorzieningen die er zijn en het beleid van de ligplaatsbeheerder/gemeente.

Bijlagen

Bijlage 1: Voorbeelden van schepen

De volgende ‘soort’ schepen kunnen we aantreffen bij de Schepencarrousel:

Monumentale schepen, dit zijn vaak voormalige vrachtschepen die een monumentale status vanuit de landelijke verenigingen hebben, zgn. ‘varende monumenten®. Deze schepen zijn gerestaureerd naar een bepaald tijdsbeeld, dus alleen dat tijdsbeeld is dan zichtbaar.

Varend monument®

Historische of klassieke schepen, dit zijn schepen die wel ouder zijn dan 50 jaar maar geen monumentale status hebben en die allerlei aanpassingen hebben gehad in de loop der tijd doordat de functie van het schip steeds veranderde. Hier is vaak veel over te vertellen en nog te zien.

Historisch schip

Klassiek schip

Schepen die niet onder de noemer ‘historische schepen’ vallen maar die we *indien gewenst* ook aan kunnen bieden in de Schepencarrousel zijn:

Moderne varende woonschepen. Er is momenteel veel te doen in Nederland over waterwonen, er worden veel nieuwe manieren van wonen op het water bedacht. Een daarvan is het rondvaren in een modern varend woonschip, er worden op dit moment diverse nieuwe ontwerpen bedacht en gemaakt. Een voorbeeld hiervan is de Qrooz.

In stedelijke gebieden met veel nieuwbouw zouden deze schepen goed kunnen passen, maar ook het contrast met oude gebouwen kan waardevol zijn.

‘Qrooz’

Replica's, dit zijn schepen die recent gebouwd zijn met een historisch schip als voorbeeld. Deze schepen laten zien hoe een "oud" ontwerp goed gebruikt kan worden voor een nieuwe functie.

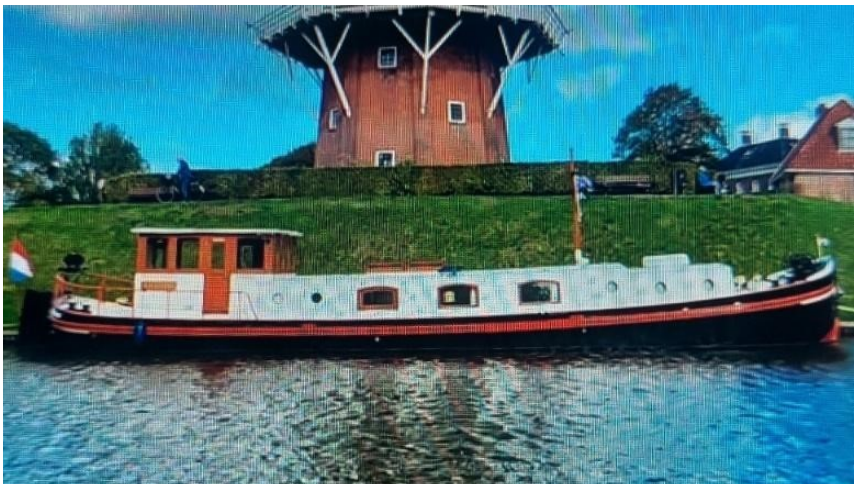

'origineel schip Janine, uit 1926'

'replica Luxe Motor gebouwd op basis tekeningen Janine'